

На основу члана 14. тачка 8, а у вези с чланом 42. став 1. тачка 1. Закона о Народној банци Србије ("Службени гласник РС", бр. 72/2003 и 55/2004), Монетарни одбор Народне банке Србије доноси

О Д Л У К У

О УСЛОВИМА И НАЧИНУ ОДОБРАВАЊА КРЕДИТА ЗА ОДРЖАВАЊЕ ДНЕВНЕ ЛИКВИДНОСТИ БАНАКА НА ОСНОВУ ЗАЛОГЕ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ

1. Овом одлуком уређују се услови под којима и начин на који Народна банка Србије може одобравати банкама кредите за одржавање дневне ликвидности на основу залог хартија од вредности (у даљем тексту: кредит за ликвидност).

2. Кредит за ликвидност Народна банка Србије одобрава банци на основу залог динарских хартија од вредности, без девизне клаузуле, чији је издавалац:

- 1) Народна банка Србије;
- 2) Република Србија;
- 3) међународна финансијска организација и развојна банка или финансијска институција чији је оснивач страна држава и чији је кредитни рејтинг агенција за процену рејтинга Standard & Poor's или Fitch-IBCA утврдила са „AAA“, односно Moody's са „Aaa“;
- 4) домаће привредно друштво чији је бонитет Агенција за привредне регистре оценила најмање оценом '*(Д) Прихватљив бонитет*' или које има другу оцену свог бонитета/кредитне способности која је одговарајућа оцени бонитета '*(Д) Прихватљив бонитет*'.

Под девизном клаузулом из става 1. ове тачке подразумева се валутна клаузула у смислу закона којим се уређује девизно пословање, као и свака друга клаузула којом се утврђује заштита од ризика промене курса динара.

У смислу става 1. ове тачке:

- међународна финансијска организација је финансијска организација у чијем је Република Србија чланству или с којом је закључила споразум којим се уређују активности те финансијске организације у Републици Србији;
- развојна банка или финансијска институција чији је оснивач страна држава је она банка, односно институција чији је оснивач држава

чланица Европске уније или Организације за економску сарадњу и развој (OECD);

– домаће привредно друштво је привредно друштво или друго правно лице које има седиште у Републици Србији, осим привредног друштва и правног лица над којим Народна банка Србије врши контролу, односно надзор у складу са одредбама закона којим се уређује положај, организација, овлашћења и функције Народне банке Србије.

Народна банка Србије може банци одобрити кредит за ликвидност на основу залог хартија од вредности из става 1. одредба под 4) ове тачке које домаћа привредна друштва издају до 31. децембра 2020. године и чија је најдужа оригинална рочност десет година.

При одлучивању о томе да ли ће банци одобрити кредит за ликвидност на основу залог хартија од вредности из става 1. одредба под 4) ове тачке, Народна банка Србије узима у обзир укупну номиналну вредност тих хартија од вредности у портфељу Народне банке Србије, максималну изложеност према појединачном издаваоцу тих хартија, рочност тих хартија од вредности, као и друге критеријуме, у складу са одлуком гувернера.

2а. Народна банка Србије одобрава банци кредит за ликвидност у висини номиналне вредности заложених хартија од вредности, умањене за проценат који обезбеђује наплату кредита, с припадајућом каматом (процент умањења).

Кад банци одобрава кредит за ликвидност на основу залог амортизационих купонских хартија од вредности, Народна банка Србије ће проценат умањења применити на део номиналне вредности тих хартија који преостаје на дан доспећа кредита.

Кад банци одобрава кредит за ликвидност на основу залог индексираних хартија од вредности, Народна банка Србије ће проценат умањења применити на номиналну вредност тих хартија, односно на део њихове номиналне вредности који преостаје на дан доспећа кредита, који се множи рациом индексације важећим на дан одобравања кредита.

Рацио индексације из става 3. ове тачке утврђује се у складу са актом о емисији индексираних хартија од вредности.

Гувернер или лице које он овласти доноси одлуку којом утврђује висину процената из става 1. ове тачке, и то по врстама хартија од вредности које могу бити предмет залог у смислу ове одлуке и њиховој преосталој рочности, имајући у виду тржишну цену ових хартија и текућа тржишна и монетарна кретања.

Одлука из става 5. ове тачке објављује се на интернет презентацији Народне банке Србије.

3. Хартије од вредности из тачке 2. ове одлуке могу бити заложене до последњег радног дана који претходи дану доспећа тих хартија.

Упис заложног права Народне банке Србије на хартијама од вредности из става 1. ове тачке врши се преносом тих хартија на заложни рачун финансијског обезбеђења банке као даваоца обезбеђења у корист Народне банке Србије као примаоца обезбеђења по основу кредита за ликвидност – у складу с прописима Централног регистра, депоа и клиринга хартија од вредности, а. д., Београд (у даљем тексту: Централни регистар).

4. Ради одобравања кредита за ликвидност, Народна банка Србије закључује с банком уговор о кредиту за ликвидност.

Уговор из става 1. ове тачке представља уговор о финансијском обезбеђењу у смислу закона којим се уређује финансијско обезбеђење и њиме се нарочито утврђују односи Народне банке Србије и банке у вези са одобравањем, коришћењем и враћањем кредита за ликвидност, уписом и престанком заложног права Народне банке Србије, као и начин намирања потраживања Народне банке Србије из заложених хартија од вредности.

5. Народна банка Србије пушта у течај банци кредит за ликвидност на основу претходно закљученог уговора из тачке 4. ове одлуке и захтева банке за коришћење тог кредита, с тим да банка може у току једног радног дана Народној банци Србије поднети више захтева за коришћење кредита за ликвидност.

Изузетно од става 1. ове тачке, банка не подноси захтев из тог става у случају из тачке 8. став 1. ове одлуке.

6. Кредит за ликвидност банка може користити као:

1) дневни кредит за одржавање ликвидности – *intraday credit* (у даљем тексту: дневни кредит), или као

2) преконоћни кредит за одржавање ликвидности – *overnight credit* (у даљем тексту: преконоћни кредит).

Банка може користити дневни кредит у смислу ове одлуке под условом да је вратила претходно коришћени преконоћни кредит у складу с том одлуком.

7. Банка Народној банци Србије дневни кредит враћа истог радног дана, најкасније до истека времена утврђеног за извршавање налога за пренос, у складу с правилима којима се уређује рад RTGS платног система Народне банке Србије.

Банка не плаћа Народној банци Србије камату на износ дневног кредита који је вратила у складу са ставом 1. ове тачке.

8. Ако банка не врати дневни кредит до рока из тачке 7. став 1. ове одлуке, Народна банка Србије одобрава тој банци преконоћни кредит, и то у износу невраћеног дневног кредита.

На износ преконоћног кредита коришћеног у смислу става 1. ове тачке, банка је дужна да Народној банци Србије плати камату – по каматној стопи прописаној одлуком којом се утврђују каматне стопе које Народна банка Србије примењује у поступку спровођења монетарне политике (у даљем тексту: редовна камата), а на начин уређен одлуком којом се утврђује начин обрачуна, наплате и плаћања камате Народне банке Србије.

9. Банка је дужна да преконоћни кредит, укључујући припадајућу камату, врати Народној банци Србије наредног радног дана до 11.00 часова.

10. Ако банка преконоћни кредит не врати у року из тачке 9. ове одлуке – Народна банка Србије ће невраћени износ тог кредита, као и камату из тачке 11. ове одлуке (у даљем тексту: камата за доцњу), намирити из заложених хартија од вредности, и то продајом или присвајањем тих хартија, у складу са законом којим се уређује финансијско обезбеђење, прописима Централног регистра, упутством Народне банке Србије за спровођење ове одлуке и уговором о кредиту за ликвидност.

Изузетно, Народна банка Србије може из износа продатих, односно вредности присвојених заложених хартија од вредности намирити и износ доспеле а ненаплаћене редовне камате ако се тај износ не може наплатити из меница из тачке 12. став 1. ове одлуке.

Ако банка преконоћни кредит не врати у року из тачке 9. ове одлуке, ради намирења доспелих потраживања Народне банке Србије, износи које издавалац заложених хартија од вредности исплаћује по основу тих хартија после истека тог рока (исплата у року доспећа, исплата дела номиналне вредности, превремени откуп, исплата прихода и сл.) припадају Народној банци Србије и преносе се на новчани рачун у складу са уговором из тачке 4. ове одлуке.

11. Каматом за доцњу, у смислу ове одлуке, сматра се камата која се обрачунава на доспела а ненаплаћена потраживања по основу коришћеног преконоћног кредита за период од дана доспелости тих потраживања до дана њихове наплате, и то по каматној стопи која се, у складу са одлуком којом се утврђују каматне стопе које Народна банка Србије примењује у поступку спровођења монетарне политике, односи на износ кредита који нису враћени у уговореном року, односно који се користе противно прописима.

12. Банка је дужна да, при закључењу уговора о кредиту за ликвидност, а на име обезбеђења наплате редовне камате, Народној банци Србије достави одговорајући број бланко сопствених меница, потписаних и оверених, као и овлашћење за њихову попуњу.

Изузетно, Народна банка Србије може менице из става 1. ове тачке употребити и за намирење потраживања из тачке 10. став 1. ове одлуке ако се та потраживања не могу намирити на начин из те тачке.

13. Радним данима, у смислу ове одлуке, сматрају се дани у којима се извршавају међубанкарска плаћања код Народне банке Србије у складу с прописима којима се уређује рад RTGS система и клиринг система Народне банке Србије.

14. За спровођење ове одлуке Народна банка Србије доноси упутство.

15. Банке су дужне да, ради коришћења кредита за ликвидност у складу са овом одлуком, до дана ступања на снагу те одлуке измире своје обавезе према Народној банци Србије по основу кредита коришћених на основу Одлуке о условима и начину одобравања краткорочних кредита за одржавање ликвидности банака на основу залог хартија од вредности ("Службени гласник РС", бр. 95/2005 и 73/2006).

16. Даном ступања на снагу ове одлуке престаје да важи Одлука о условима и начину одобравања краткорочних кредита за одржавање ликвидности банака на основу залог хартија од вредности ("Службени гласник РС", бр. 95/2005 и 73/2006).

17. Ова одлука објављује се у "Службеном гласнику РС" и ступа на снагу 3. јуна 2008. године.

Београд

Г у в е р н е р
Народне банке Србије

Радован Јелашић, с.р.